

REGLEMENT

15^e EESC-PRIJS VOOR HET MAATSCHAPPELIJK MIDDENVELD

Bekroning van uitmuntende initiatieven vanuit het maatschappelijk middenveld

1. Waarom een prijs voor het maatschappelijk middenveld?

De prijs voor het maatschappelijk middenveld (“Civil Society Prize”), die jaarlijks wordt toegekend door het Europees Economisch en Sociaal Comité (“het EESC” of “het Comité”), is bedoeld als waardering en aanmoediging voor initiatieven waarmee natuurlijke personen (d.w.z. individuen) en/of privaatrechtelijke entiteiten (bijv. maatschappelijke organisaties) een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan de bevordering van de Europese identiteit en de Europese eenwording.

In het algemeen wil het EESC met deze prijs de aandacht vestigen op de rol die het maatschappelijk middenveld kan spelen bij het ontstaan van een Europese identiteit en een Europees burgerschap op een manier die de gemeenschappelijke waarden die de basis vormen van de Europese eenwording, kracht bijzet.

2. Thema van de 15e EESC-prijs voor het maatschappelijk middenveld: Schadelijke polarisatie in de Europese samenleving bestrijden

Polarisatie houdt verband met het verharden van meningen of standpunten en kan voortvloeien uit specifieke ideologieën of betrekking hebben op een specifiek onderwerp. Het gaat om een veelzijdig verschijnsel, dat op zich niet negatief hoeft te zijn.

Polarisatie kan deel uitmaken van een open en pluralistische samenleving die ruimte laat voor de vrijheid van meningsuiting met betrekking tot kwesties die het publiek na aan het hart liggen of die een gevoelige snaar raken, zoals klimaatverandering, de COVID-19-vaccinatie, de oorlog in Oekraïne en migratie. Het EESC heeft erop gewezen dat “een debat dat open is en op geen enkele manier aan banden wordt gelegd, (...) de basis (vormt) van een participatieve samenleving, zonder welke de

democratie niet naar behoren kan functioneren. Als een stem van het publieke debat wordt uitgesloten, kunnen sociale spanningen en geweld ontstaan. Dat heeft het verleden al uitgewezen”.¹

Een open dialoog is een essentieel kenmerk van een levende democratie. Verschillende, zij het scherpe meningen en meningsverschillen kunnen het democratische debat verrijken, activisme bevorderen en een aanjager van verandering zijn. In een gezonde democratie leidt een dergelijke confrontatie tot een echte en constructieve dialoog en uiteindelijk tot een consensus. Die laatste geeft uiting aan een gedeelde visie op de toekomst; het gaat om een compromis dat concrete antwoorden biedt op de meest dringende maatschappelijke kwesties en de voorwaarden schept voor een rechtvaardige transitie, sociale cohesie en het welzijn van iedereen.

Het is daarom belangrijk om “een daadwerkelijke bescherming van de vrijheid van meningsuiting (te) garanderen voor alle deelnemers aan het publieke debat, niet alleen beroepsjournalisten, maar ook milieu- en sociaal activisten, mensenrechtenactivisten, niet-gouvernementele organisaties, klokkenluiders in ruime zin, betrokken burgers, vakbonden en alle andere personen en organisaties die zich in het openbaar uitspreken over maatschappelijk belangrijke onderwerpen”.²

Zoals in een studie van het EESC wordt opgemerkt krijgen zowel overheden als het maatschappelijk middenveld steeds meer te maken met confrontaties, worden zij steeds meer gepolariseerd en staan zij steeds minder open voor compromissen. In sommige lidstaten steunen regeringspartijen voornamelijk traditionele en regeringsgezinde organisaties en is het voor maatschappelijke organisaties steeds lastiger om samen te werken met staatsinstellingen die de gevolgen ondervinden van polarisatie.³ Bedreigingen van de mediavrijheid en tanend mediapluralisme ziet men niet slechts in enkele lidstaten, maar vormen een algemene tendens die EU-breed zichtbaar is.⁴ In een dergelijke context leidt polarisatie vaak tot een toenemend wederzijds wantrouwen tussen gelijkgestemde groepen en zelfs tot vijandigheid.

Als polarisatie samengaat met haat is een verrijkende confrontatie niet langer mogelijk maar zal het publieke debat juist versralen en kan geen gemeenschappelijke basis worden gevonden. Een consensus zoeken wordt dan lastig en het wordt onmogelijk om kritieke kwesties aan te pakken, wat tot politieke stilstand leidt. Dit soort polarisatie is schadelijk voor de maatschappelijke betrekkingen, vergroot sociale spanningen, belemmert de cohesie, vergroot het wantrouwen in politieke instellingen en brengt de democratie in gevaar.

¹ Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over het “Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot bescherming van bij publieke participatie betrokken personen tegen kennelijk ongegronde of onrechtmatige gerechtelijke procedures (“strategische rechtszaken tegen publieke participatie”)), [PB C 75 van 28.2.2023](#) (Initiatief tegen misbruik van procesrecht ten aanzien van journalisten en rechtenverdedigers ([SOC/734](#); rapporteur: Tomasz Andrzej Wróblewski; corapporteur: Christian Moos), par. 2.5.

² Idem, par. 2.4.

³ “Finding a new consensus on European civil society values and their evaluation” (studie in opdracht van het EESC uitgevoerd door het European Policy Centre), 2020, blz. 5.

⁴ Zie het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over “De waarborging van mediavrijheid en -diversiteit in Europa” (initiatiefadvies), [PB C 517 van 22.12.2021](#) ([SOC/635](#); rapporteur: Christian Moos), par. 1.3.

Meervoudige crises zoals de pandemie, de energiecrisis, de kosten van levensonderhoud, de oorlog in Oekraïne, de toenemende economische kloof, in combinatie met sociale instabiliteit, economische achteruitgang, het feit dat minder belang wordt gehecht aan gedeelde waarden, het gevoel niet gehoord te worden en het wijdverbreide wantrouwen in overheidsdiensten en in het vermogen van overheidsinstanties om doeltreffende, duurzame en eerlijke antwoorden te bieden, vormen een voedingsbodem voor schadelijke polarisatie. Zij bieden extreme groepen of individuen de kans om met succes polariserende verhalen te verspreiden die de onderliggende verdeeldheid in de samenleving verergeren en het vertrouwen van de burgers in de democratische instellingen ondermijnen⁵.

Mediamonopolies en directe of indirecte inmenging van de overheid in de media kunnen een bedreiging vormen voor de vrijheid en pluriformiteit van de media en de opkomst van gepolariseerde verhalen nog meer bevorderen, terwijl mediavrijheid en mediapluriformiteit hoekstenen van de liberale democratie zijn, kritisch denken bevorderen en zo helpen schadelijke polarisatie tegen te gaan en gespannen situaties te de-escaleren.⁶ Technologische ontwikkelingen spelen in dit verband een belangrijke rol. “In de afgelopen decennia is door technologische ontwikkelingen de vorm van het publieke debat ingrijpend veranderd. Dit debat werd tot voor kort voornamelijk gevoerd via media als televisie, radio en kranten, waarbij de inhoud vooral door beroepsjournalisten en klokkenluiders werd verzorgd. Tegenwoordig is een belangrijke rol weggelegd voor de online media, die iedereen in staat stellen zijn standpunt naar voren te brengen en zich tot een breed publiek te richten, ook anoniem.”⁷

Sociale platforms zijn een vlot toegankelijke manier om anti-establishmentsentimenten en ideologische inhoud te delen. Zij worden steeds vaker gebruikt als instrument om tweedracht zaaiende berichten en extreme standpunten te verspreiden door middel van korte, ongenueanceerde boodschappen, en om vaak simplistische informatie tussen gelijkgezinde groepen uit te wisselen en met elkaar in contact te treden, terwijl tegengestelde meningen worden verborgen en andersdenkenden, die vaak als “vijanden” worden beschouwd, worden uitgesloten. Specifieke algoritmen dragen bij tot het ontstaan van “echokamers”. Dit leidt tot een steeds meer verdeelde omgeving, waarin gepolariseerde acties en reacties elkaar eindeloos blijven versterken. Het gebrek aan kritisch denken voedt stereotypen en vooroordelen en kan tot radicalisering leiden. Tegelijkertijd maken influencers en andere charismatische figuren het gemakkelijker om ook over de grenzen heen medestanders te vinden en dreigen zij te zorgen voor meer wedijver en radicalisering.

Desinformatie wordt vaak gebruikt om andersdenkenden in diskrediet te brengen: feiten worden ontkend en valse samenzweringstheorieën worden doelbewust gepromoot, soms met behulp van artificiële intelligentie of met buitenlandse inmenging. Desinformatie en misinformatie brengen de vrije openbare meningsuiting in gevaar en wakkeren een gepolariseerd debat aan waarin haat en niet feitelijke informatie de boventoon voert.⁸

⁵ Zie het initiatiefadvies van het EESC over “Bescherming van de democratie tegen desinformatie” ([TEN/830](#); rapporteurs: John Comer, Carlos Manuel Trindade), par. 2.15.

⁶ Zie het advies [SOC/635](#) en het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over het “Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een gemeenschappelijk kader voor mediadiensten op de interne markt (“verordening mediavrijheid”) en tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU”, [PB C 100 van 16.3.2023 \(SOC/742\)](#); rapporteur: Christian Moos, corapporteur: Tomasz Andrzej Wróblewski).

⁷ Advies [SOC/734](#), par. 2.3.

⁸ Zie advies [SOC/742](#) en [TEN/830](#).

“Het recht op vrijheid van meningsuiting, zoals neergelegd in artikel 11 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, omvat de vrijheid een mening te koesteren en de vrijheid om inlichtingen of denkbeelden te verstrekken, zonder inmenging van enig openbaar gezag en ongeacht grenzen”⁹, dat is zonneklaar. Anderzijds is het ook zo “dat het recht op vrijheid van meningsuiting weliswaar wordt erkend, maar niet mag worden gebruikt als dekmantel voor de verspreiding van haat en vice versa”¹⁰. In zijn advies over haatmisdrijven geeft het EESC aan zich grote zorgen te maken over de toename van haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven in Europa in de afgelopen tien jaar. Het heeft er in dit verband op gewezen dat er speciale aandacht moet worden besteed aan slachtoffers maar ook aan mensen in beroep die vooraan staan in de strijd tegen haatdragende taal en haatmisdrijven, bijv. leraren, journalisten en rechtshandhavers.¹¹

Naast overheidsinstanties speelt ook het maatschappelijk middenveld een belangrijke rol bij het monitoren van de bronnen van online en offline polarisatie en bij het beschermen van de liberale democratie tegen autoritarisme.¹² Het EESC heeft daarom besloten zijn 15e prijs voor het maatschappelijk middenveld toe te kennen aan initiatieven zonder winstoogmerk die de problemen doeltreffend aanpakken door vroegtijdige waarschuwingsmechanismen in werking te stellen en preventieve en waar nodig de-escalatiemaatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de democratische waarden worden geëerbiedigd, dat polarisatie niet ontspoord en daarmee een voedingsbodem voor radicalisering wordt, en dat eenzijdige verhalen niet worden vertaald in geweld en haat.

3. Deelname

3.1 Wie komt voor deelname in aanmerking?

De EESC-prijs voor het maatschappelijk middenveld staat onder gelijke voorwaarden open voor alle natuurlijke personen (d.w.z. individuen) en privaatrechtelijke entiteiten (bijv. maatschappelijke organisaties) met inachtneming van de hieronder beschreven regels en criteria. Overheden, gouvernementele organisaties en andere openbare instanties komen niet in aanmerking.

1) Natuurlijke personen

In het kader van deze prijs zijn natuurlijke personen individuen of groepen van individuen die gezamenlijk optreden zonder contractuele banden. Alle EU-burgers kunnen meedingen, ongeacht het land waar zij verblijven. Onderdanen van derde landen kunnen ook deelnemen, mits zij legaal op het grondgebied van de EU verblijven. Groepen personen moeten een van de natuurlijke personen aanwijzen als aanspreekpunt (leider) voor de administratieve en financiële aspecten van de prijs.

⁹ Advies [SOC/734](#), par. 2.2.

¹⁰ EESC-advies “Geen plaats voor haat: een verenigd Europa tegen haat” ([SOC/792](#); rapporteur: Cristian Pîrvulescu, corapporteur: Milena Angelova), par. 2.10.

¹¹ Zie het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over de “Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad — Een inclusiever en beschermender Europa: uitbreiding van de lijst van EU-misdrijven tot haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven”, [PB C 323 van 26.8.2022 \(SOC 712\)](#), “Initiatief om de lijst van EU-misdrijven uit te breiden tot alle vormen van haatmisdrijven en haatzaaiende uitlatingen”, rapporteur: Cristian Pîrvulescu, corapporteur: Milena Angelova).

¹² Initiatiefadvies van het Europees Economisch en Sociaal Comité “Communiceren over grondrechten en de rechtsstaat”, [SOC/725](#), rapporteur: Cristian Pîrvulescu, corapporteur: José Antonio Moreno Díaz.

EESC-leden, CCMI-afgevaardigden, personeel van EU-instellingen en andere EU-organen, leden van het beoordelingscomité en hun familieleden komen niet voor deelname in aanmerking.

2) **Privaatrechtelijke entiteiten**

Maatschappelijke organisaties die officieel in de Europese Unie zijn geregistreerd en op lokaal, nationaal, regionaal of Europees niveau actief zijn, komen in aanmerking. In het kader van deze prijs zijn maatschappelijke organisaties, zoals gedefinieerd in het EESC-advies over *De rol en bijdrage van de maatschappelijke organisaties bij de opbouw van Europa*, “organisatiestructuren waarvan de leden via een democratisch proces van overleg en consensusvorming het algemeen belang dienen en tevens als bemiddelaars tussen overheid en burgers optreden”¹³. Ze zijn actief betrokken bij de publieke beleidsvorming en maken daarbij gebruik van hun eigen specifieke kennis, vaardigheden en handelingsmogelijkheden. Zij treden autonoom op en aan hun werkzaamheden en activiteiten wordt deelgenomen door leden van het grote publiek. Onder deze definitie vallen ook de “arbeidsmarktactoren”, d.w.z. de sociale partners, vertegenwoordigende organisaties op sociaal en economisch gebied, niet-gouvernementele organisaties waarin mensen verenigd zijn die zich voor een gemeenschappelijke zaak inzetten, bijv. milieuorganisaties, mensenrechtenorganisaties, consumentenbonden, liefdadigheidsinstellingen, culturele organisaties, onderwijs- en opleidingsorganisaties enz.; “community-based organisations”, d.w.z. organisaties die aan de basis van de samenleving zijn ontstaan en die specifiek op hun leden gerichte doelstellingen nastreven zoals jongerenorganisaties, gezinsbonden en alle organisaties die burgers in staat stellen aan het gemeenschapsleven deel te nemen; religieuze gemeenschappen. Ook maatschappelijke organisaties die bij wetgevend of regelgevend besluit zijn opgericht en/of waarvan lidmaatschap geheel of gedeeltelijk verplicht is (bijv. beroepsverenigingen)¹⁴, komen in aanmerking.

Vennootschappen of ondernemingen: in het kader van deze prijs wordt onder “vennootschappen of ondernemingen” verstaan: entiteiten met winstoogmerk naar burgerlijk recht of handelsrecht, met inbegrip van coöperaties, en andere privaatrechtelijke rechtspersonen. Vennootschappen of ondernemingen komen in aanmerking als zij overeenkomstig de wetgeving van een lidstaat zijn opgericht en hun statutaire zetel, hoofdbestuur of hoofdvestiging op het grondgebied van de EU hebben. Alleen de activiteiten **zonder winstoogmerk** van vennootschappen of ondernemingen komen in aanmerking, zoals onbaatzuchtige initiatieven, liefdadigheidsprojecten, individueel of bedrijfsvrijwilligerswerk.

3.2 **Welke initiatieven komen voor de prijs in aanmerking?**

3.2.1 **Formele criteria om voor de prijs in aanmerking te komen**

Om in aanmerking te komen moeten de initiatieven voldoen aan de volgende vier criteria:

- het moet gaan om initiatieven **zonder winstoogmerk**, zoals onbaatzuchtige initiatieven, liefdadigheidsprojecten, individueel of bedrijfsvrijwilligerswerk;

¹³ Advies van het EESC over *De rol en bijdrage van de maatschappelijke organisaties bij de opbouw van Europa* – CESE 851/1999 van 22 september 1999 ([PB C 329 van 17.11.1999, blz. 30](#)).

¹⁴ Dit is bijvoorbeeld van toepassing op Oostenrijkse arbeidsmarktactoren.

- zij moeten **reeds zijn uitgevoerd of nog lopen op 7 november 2024 (uiterste termijn voor aanmeldingen)**;
- zij moeten **voldoen aan de thematische deelnamecriteria** die hieronder staan vermeld;
- zij moeten **op het grondgebied van de EU** zijn of worden uitgevoerd.

De volgende initiatieven zijn uitgesloten:

- commerciële (d.w.z. op winst gerichte) initiatieven;
- initiatieven die gepland zijn, maar waarvan de uitvoering niet is begonnen vóór 7 november 2024 (uiterste termijn voor aanmeldingen);
- activiteiten m.b.t. documentatie en/of informatie, journalistieke, literaire of wetenschappelijke publicaties van welke aard en in welk formaat ook, audiovisuele producten en alle soorten kunstwerken. Projecten zonder winst oogmerk die journalistieke, artistieke of literaire werken gebruiken als instrument om toxische polarisatie van de samenleving tegen te gaan, komen echter wel in aanmerking.

3.2.2 Thematische criteria om voor de prijs in aanmerking te komen

Het specifieke doel van de 15e EESC-prijs voor het maatschappelijk middenveld is het belonen van **doeltreffende, innovatieve en creatieve non-profitinitiatieven of activiteiten die op het grondgebied van de EU worden ontplooid en die schadelijke polarisatie in de Europese samenleving bestrijden.**

Activiteiten of initiatieven die voor de prijs in aanmerking komen, kunnen allerlei verschillende thema's betreffen. Het gaat bijvoorbeeld (maar niet uitsluitend) om:

- het identificeren van de individuele en collectieve bepalende factoren in verband met schadelijke polarisatie en patronen die leiden tot de-escalatie van gespannen situaties;
- het bevorderen van transparantie met betrekking tot de financiering van organisaties, met name organisaties die polarisatie van de samenleving, desinformatie, geweld of radicalisering in de hand werken;
- het bevorderen van pluraliteit in al haar vormen; tegengaan van de afnemende mediapluriformiteit; beschermen van de pluralistische democratie;
- het bevorderen van mediavrijheid, -diversiteit en -onafhankelijkheid; beschermen van onafhankelijke media tegen directe of indirecte politieke controle of overheidsinmenging;
- het tegengaan van strategische rechtszaken tegen publieke participatie (SLAPP), d.w.z. tegen geheel of gedeeltelijk ongegronde procedures die als hoofddoel hebben critici het zwijgen op te leggen, de oppositie te intimideren, en onafhankelijke journalistiek en deelname aan het publieke debat te voorkomen, aan banden te leggen of te bestraffen;
- het aangaan van een open dialoog, gebaseerd op tolerantie en respect en vrij van vooroordelen, vooropgezette meningen en ideologieën; het stimuleren van een constructief debat tussen vertegenwoordigers van tegengestelde politieke of maatschappelijke standpunten; het tegengaan van manipulatie van het publieke debat;
- het bevorderen van transparantie bij het modereren van inhoud, ook op online platforms; onpartijdigheid en objectiviteit in het publieke debat;

- het tegengaan van desinformatie en nepnieuws; versterken van de mediageletterdheid, bevorderen van kritisch denken en vergroten van de weerbaarheid van burgers tegen desinformatie, rekening houdend met de specifieke behoeften van kwetsbare groepen en ouderen;
- het bevorderen van verhalen die gebaseerd zijn op feitelijke inhoud en de aandacht vestigen op controversiële standpunten en uiteenlopende meningen;
- het bevorderen van verhalen en acties die racisme en vreemdelingenhaat bestrijden en een inclusieve houding ten opzichte van minderheden en alle soorten kansarme groepen ondersteunen; het bevorderen van wederzijds vertrouwen tussen alle geledingen van de samenleving;
- het bevorderen van de dialoog tussen burgers, religies en culturen; het omzetten van giftige polarisatie in opbouwende kritiek en democratische meningsverschillen;
- het bestrijden van haatzaaiende taal en het waarborgen van de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid; het offline en online in kaart brengen en bestrijden van de “ecosystemen” van haat;
- het aanpakken van alle vormen van haat die van invloed zijn op openbare en onderwijsruimten, bedrijven en werkplekken; steun verlenen aan individuen, groepen en gemeenschappen die aan haat worden blootgesteld; het bevorderen van houdingen en gedragingen die vrij zijn van haat op alle gebieden van het leven;
- voorkomen dat kwetsbare mensen radicaliseren; ervoor zorgen dat geradicaliseerde personen weer aansluiting vinden bij de samenleving; het bevorderen van mechanismen voor conflictoplossing die het politieke systeem niet uithollen;
- het bevorderen van de naleving van de fundamentele Europese waarden door alle openbare en particuliere instanties op het grondgebied van de EU; het uitoefenen van onafhankelijk toezicht op de tenuitvoerlegging van deze waarden op alle niveaus;
- het uitvoeren van onderwijsprojecten - zowel in het formeel als in het niet-formeel onderwijs - die kritisch denken bevorderen en een cultuur van democratie, rechtsstaat en verdraagzaamheid opbouwen, een einde maken aan gepolariseerd denken en de cyclus van haat al van de vroege kinderjaren doorbreken.

4. Aanmeldingsprocedure en deadline

Kandidaten kunnen zich aanmelden door het onlineaanmeldingsformulier in te vullen (www.eesc.europa.eu/15thcivilsocietyprize). In goed gemotiveerde gevallen (bij technische problemen, gestaafd met bewijsstukken) kan het EESC kandidaten toestemming verlenen om zich per e-mail of post aan te melden.

De aanmelding moet alle benodigde informatie bevatten zodat het selectiepanel:

- kan nagaan of de kandidaat voldoet aan de formele deelnamevoorwaarden;
- kan nagaan of de kandidaat voldoet aan de criteria voor niet-uitsluiting;
- kan vaststellen dat de kandidaat akkoord gaat met de bepalingen inzake aansprakelijkheid, controles, audits en toepasselijk recht;
- de wezenlijke verdiensten van iedere inzending kan beoordelen met betrekking tot de criteria voor prijstoekenning.

Voordat de prijs wordt toegekend, zal het EESC de kandidaten verzoeken om de naar behoren ingevulde en ondertekende formulieren “Juridische entiteit” en “Financiële identificatie” en alle relevante bewijsstukken te verstrekken. Deze formulieren zijn te vinden op:

https://ec.europa.eu/info/publications/legal-entities_nl

en

https://ec.europa.eu/info/publications/financial-identification_nl.

Aanmeldingen kunnen in elke officiële EU-taal worden opgesteld. Om de beoordeling vlotter te doen verlopen is het echter wenselijk dat u het aanmeldingsformulier in het Engels of Frans invult.

Door zich aan te melden stemmen kandidaten in met alle voorwaarden van de wedstrijddocumenten en zien ze, in voorkomend geval, af van eigen algemene of bijzondere voorwaarden.

De uiterste termijn voor aanmeldingen is **7 november 2024 om 10.00 uur (CET)**.

Later ontvangen aanmeldingen worden door het EESC niet in behandeling genomen. **Kandidaten wordt sterk aangeraden om niet tot de laatste dag met hun aanmelding te wachten**, want druk internetverkeer of een haperende internetverbinding kunnen leiden tot problemen bij het verzenden van de aanmelding. Het EESC kan niet aansprakelijk worden gesteld voor vertragingen als gevolg van dergelijke problemen.

Elke kandidaat mag zich slechts één keer aanmelden. Deelname is gratis. Eventuele kosten die gepaard gaan met de voorbereiding en het versturen van de aanmelding worden niet terugbetaald.

Kandidaten krijgen een bericht op het scherm te zien waarin zij worden bedankt voor hun aanmelding en waarin hun de mogelijkheid wordt geboden deze af te drukken of in Pdf-formaat op te slaan.

5. **Beoordeling en toekenning**

5.1 **Beoordelingsstappen**

De beoordeling zal worden uitgevoerd door een panel van deskundigen, bestaande uit 10 leden (het “beoordelingscomité”), op wie de in het Financieel Reglement vastgelegde voorschriften met betrekking tot belangenconflicten van toepassing zijn¹⁵. De beoordeling gebeurt uitsluitend op basis van de gegevens op het ingediende aanmeldingsformulier.

Het EESC behoudt zich het recht voor om de identiteit van de leden van het beoordelingscomité niet bekend te maken.

¹⁵ Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 ([PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1](#)).

Tijdens de procedure mogen deelnemers de leden van het beoordelingscomité niet benaderen om redenen die verband houden met de prijs. Elke poging daartoe zal leiden tot diskwalificatie.

De besluiten van het beoordelingscomité zijn definitief, bindend, en kunnen niet worden aangevochten.

Deze beoordelingsprocedure vindt in vijf stappen plaats:

- (1) verificatie van geschiktheid van de kandidaat;
- (2) verificatie van geschiktheid van het ingediende initiatief;
- (3) verificatie van niet-uitsluiting van de kandidaat;
- (4) beoordeling van de kwaliteit van het ingediende initiatief op basis van de criteria voor prijstoekenning;
- (5) toekenning van de prijs.

Het EESC beoordeelt de geschiktheid, niet-uitsluiting en kwaliteit in willekeurige volgorde. De aanvragers moeten alle stappen doorlopen om in aanmerking te komen voor de prijs. De kandidaten krijgen geen feedback tot de procedure is afgerond. Alle kandidaten worden zo snel mogelijk en in elk geval 15 kalenderdagen nadat de ordonnateur een besluit heeft genomen over de toekenning (stap 5), van het resultaat op de hoogte gebracht, naar verwachting eind maart 2025.

5.1.1 Verificatie van geschiktheid van de kandidaat

Kandidaten komen voor deelname in aanmerking wanneer zij voldoen aan de vereisten onder punt 3.1 hierboven.

Het EESC beoordeelt de geschiktheid van de kandidaten op basis van de in het aanmeldingsformulier verstrekte informatie. Vóór de toekenning van de prijs vraag het EESC de kandidaten een naar behoren ingevuld en ondertekend formulier “Juridische entiteit” samen met de bewijsstukken te verstrekken (zie punt 4 hierboven).

Het EESC behoudt zich het recht voor de kandidaten op ieder moment van de beoordelingsprocedure om het bovengenoemde formulier en de bewijsstukken te vragen. In dat geval moeten de kandidaten het formulier en de bewijsstukken onverwijld overleggen. Het EESC heeft het recht een aanmelding af te wijzen wanneer het formulier en de bewijsstukken niet tijdig worden aangeleverd.

5.1.2 Verificatie van geschiktheid van de initiatieven

De geschiktheid van het ingediende initiatief wordt gecontroleerd aan de hand van het onlineaanmeldingsformulier. Om in aanmerking te komen moet het initiatief voldoen aan de vereisten onder punt 3.2 hierboven. Andere door de kandidaat uitgevoerde activiteiten worden niet meegenomen in de beoordeling.

5.1.3 Vaststelling van niet-uitsluiting

Aan de hand van het onlineaanmeldingsformulier zal worden nagegaan of de kandidaten voldoen aan de in de artikelen 136 en 141 van het Financieel Reglement en de aanmeldingsdocumenten genoemde criteria voor niet-uitsluiting (zie het document inzake niet-uitsluiting, bijlage 1).

Het EESC behoudt zich het recht voor te verifiëren of de kandidaten in een uitsluitingssituatie verkeren door bewijsstukken op te vragen. In dat geval dient de betreffende kandidaat de gevraagde documenten binnen de door het EESC bepaalde deadline te verstrekken. Het EESC heeft het recht een aanmelding af te wijzen wanneer de gevraagde documenten niet tijdig worden aangeleverd.

Kandidaten zijn niet verplicht specifieke documenten te verstrekken als zij het EESC ervan in kennis stellen dat deze documenten gratis toegankelijk zijn via een openbare databank.

5.1.4 Beoordeling van de kwaliteit

Het beoordelingscomité beoordeelt de kwaliteit van de aanmeldingen op basis van onderstaande toekenningscriteria. De beoordelaars nemen uitsluitend de ingediende initiatieven mee in hun beoordeling, niet de andere activiteiten van de kandidaat. Er geldt geen minimumdrempel per criterium. Kandidaten die echter niet minimaal 50 % van het maximumaantal punten hebben behaald, worden van het verdere verloop van de procedure uitgesloten.

Criteria voor de toekenning van de prijs	Punten
<p>Criterium 1 – Impact</p> <p>Dit criterium is zowel gericht op de concrete resultaten en de impact van het voorgestelde initiatief als op het vermogen ervan om een langetermijneffect teweeg te brengen en anderen in Europa te inspireren, dat wil zeggen dat het initiatief ook kan worden toegepast of toegespitst op dezelfde categorie belanghebbenden, of op een andere categorie belanghebbenden elders in dezelfde EU-lidstaat of een andere lidstaat. In dit verband zal het effect worden beoordeeld in het licht van de personele en financiële middelen die worden ingezet om het voorgestelde initiatief uit te voeren.</p>	35 punten
<p>Criterium 2 – Participatie en samenwerking</p> <p>Dit criterium is enerzijds gericht op de mate waarin deelnemers en belanghebbenden actief bij het initiatief betrokken worden, en anderzijds het vermogen van het initiatief tot het delen van goede praktijkvoorbeelden en het vergroten van het bewustzijn van kwesties die verband houden met het thema waarvoor de prijs voor het maatschappelijk middenveld wordt toegekend. In deze context zal ook rekening worden gehouden met de multistakeholderbenadering inzake samenwerking met andere relevante actoren en het vermogen om twee of meer tegenover elkaar staande groepen bij het initiatief te betrekken.</p>	35 punten
<p>Criterium 3 – Innovatie en creativiteit</p> <p>Dit criterium is gericht op de mate van creativiteit van het voorgestelde initiatief, de uniciteit van het initiatief en de mate van innovatie binnen de gegeven context. In dit kader houdt innovatie zowel nieuwe ideeën in als nieuwe of verbeterde manieren om een bestaande oplossing of benadering toe te passen, of deze toe te spitsen binnen een andere context of op een andere doelgroep.</p>	30 punten
Totale aantal punten	100 punten (minimaal 50 punten)

5.1.5 Toekenning van de prijs

De prijs wordt toegekend door het EESC, op grond van de beoordeling door het beoordelingscomité, dat vrijelijk kan beslissen de toekenning van prijzen al dan niet aan te bevelen, afhankelijk van zijn beoordeling van de kwaliteit van de inzendingen.

Het EESC kan maximaal vijf prijzen toekennen aan de vijf hoogst geëindigde kandidaten.

6. Prijzengeld

Het EESC is van plan maximaal vijf prijzen uit te reiken. De eerste prijs heeft een waarde van 14 000 EUR. Het bedrag van de tweede, derde, vierde en vijfde prijs bedraagt 9 000 EUR. Als meer dan één winnaar *ex aequo* op de eerste plaats eindigt, bedraagt het bedrag van de eerste prijzen respectievelijk 11 500 euro bij twee eerste prijzen, 10 600 euro bij drie eerste prijzen, 10 250 euro bij

vier eerste prijzen, en 10 000 euro bij vijf eerste prijzen. Het EESC is niet verplicht om alle vijf de prijzen uit te reiken. Het EESC kan besluiten de prijs voor het maatschappelijk middenveld niet uit te reiken.

De prijsuitreiking vindt waarschijnlijk plaats tijdens de EESC Civil Society Week in maart 2025. Per winnaar worden er maximaal twee afgevaardigden uitgenodigd voor de prijsuitreiking, waarbij reis en verblijf conform het reglement worden georganiseerd door het EESC. De winnaars ontvangen tijdig informatie over dit reglement. Per winnaar kunnen er maximaal twee afgevaardigden worden uitgenodigd voor het debat over polarisatie van de samenleving dat zal plaatsvinden tijdens een latere zitting van het EESC.

De prijzen worden binnen dertig dagen na de prijsuitreiking via een bankoverschrijving uitbetaald, mits de winnaars alle gevraagde documenten hebben verstrekt. De winnaars zijn verantwoordelijk voor het betalen van de toepasselijke belastingen en kosten bij gebruik van het prijzengeld.

7. **Persoonsgegevens**

Persoonsgegevens in de aanmeldingsformulieren (zoals naam en adres) worden verwerkt overeenkomstig Verordening (EU) 2018/1725 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens¹⁶. Tenzij anders vermeld zullen de antwoorden op de vragen en de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de aanmelding overeenkomstig het wedstrijdreglement, uitsluitend met het oog hierop worden verwerkt door het directoraat Communicatie en Interinstitutionele Betrekkingen. Nadere informatie over de verwerking van persoonsgegevens is als bijlage toegevoegd (bijlage 2).

De persoonsgegevens van een kandidaat kunnen in het systeem voor vroegtijdige opsporing en uitsluiting (EDES) worden geregistreerd wanneer de kandidaat in een van de situaties verkeert als genoemd in artikel 136 van het Financieel Reglement. Zie voor meer informatie de privacyverklaring op http://ec.europa.eu/budget/explained/management/protecting/protect_en.cfm

8. **Openbaarmakingsvereisten**

Onverlet het vermelde onder punt 7 hierboven, verlenen de kandidaten het EESC het recht om de namen van de kandidaten, de voor de prijs voorgestelde activiteiten en het bedrag van de aan de winnaars toegekende prijzen openbaar te maken, in welke taal, in welk formaat, en met behulp van welke techniek dan ook.

In iedere vorm van communicatie of bekendmaking door de winnaars over de activiteit waarvoor de prijs is uitgereikt, moet worden vermeld dat de activiteit is beloond met de EESC-prijs voor het

¹⁶ Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 93).

maatschappelijk middenveld. Deze verplichting geldt tot één jaar na de datum van toekenning van de prijs.

9. Aansprakelijkheid

Kandidaten zijn als enigen aansprakelijk ingeval zich een vordering voordoet met betrekking tot de activiteiten die zijn uitgevoerd in het kader van de prijs.

10. Controles en audits

De winnaars gaan akkoord met controles en audits door het EESC, het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en de Rekenkamer waarnaar wordt verwezen in artikel 129 van het Financieel Reglement, alsook met de verplichtingen met betrekking tot bekendmaking wat de wedstrijd en ontvangen prijs betreft, zoals beschreven onder punt 8 hierboven.

11. Toepasselijk recht, klachten en bevoegde rechterlijke instantie

Op de EESC-prijs voor het maatschappelijk middenveld is het EU-recht van toepassing, zo nodig aangevuld met het nationaal recht van België.

Eventuele opmerkingen met betrekking tot de uitreiking van de prijs kunnen worden gericht aan de uitreikende instantie. Zie de contactgegevens in punt 13 hieronder.

Indien kandidaten van mening zijn dat er sprake is van wanbeheer, kunnen zij bij de Europese Ombudsman een klacht indienen binnen twee jaar vanaf de datum waarop zij kennis hebben gekregen van de aan de klacht ten grondslag liggende feiten (zie <http://www.ombudsman.europa.eu>).

De verantwoordelijke rechterlijke instantie voor kwesties met betrekking tot deze prijs is het Hof van Justitie van de Europese Unie:

Gerecht van de Europese Unie
Rue du Fort Niedergrünwald
L-2925 Luxemburg
Tel.: +352 43031
Fax: +352 4303 2100
Internet: <http://curia.europa.eu>

Informatie over het aantekenen van beroep kan via bovenstaand adres worden verkregen.

12. Sancties

Aan kandidaten die onjuiste verklaringen hebben afgelegd of zich schuldig hebben gemaakt aan onregelmatigheden of fraude, volgens de bepalingen van artikel 136 van het Financieel Reglement, kunnen geldboetes van 2 % tot 10 % van de waarde van de prijs worden opgelegd. Deze kandidaten kunnen daarnaast worden uitgesloten van alle via de EU-begroting gefinancierde contracten, subsidies en wedstrijden.

13. Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met civilsocietyprize@eesc.europa.eu.

Indien relevant voor andere potentiële kandidaten zullen vragen en antwoorden worden gepubliceerd op de [aan de prijs voor het maatschappelijk middenveld gewijde pagina van de EESC-website](#). Het EESC raadt kandidaten aan de website voor de prijs regelmatig te raadplegen voor recente updates.
